

20. siječnja 1951., Zagreb – 28. kolovoza 2022., Stari Grad, Hvar

Prof. dr. sc. Srđanka Tomić-Pisarović

U nedjelju, 28. kolovoza 2022. godine prerano nas je napustila dugogodišnja profesorica organske kemije na Kemijskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, umirovljena redovita profesorica u trajnom zvanju Srđanka Tomić-Pisarović. Njezin znanstveni i nastavni rad ostavio je trag ne samo na suradnike i studente Prirodoslovno-matematičkog fakulteta već i na širu kemijsku zajednicu.

Srđanka Tomić-Pisarović rođena je 20. siječnja 1951. godine u Zagrebu. Diplomirala je 1974. na Kemijskom odsjeku PMF-a s temom

“Fotokemijska pregrađivanja premoštenih bicikličkih molekula” nakon čega se kratko zapošljava kao asistent na Zavodu za organsku kemiju i biokemiju na istome fakultetu. Godine 1975. odlazi na doktorsko usavršavanje na Southern Illinois University, SAD, gdje je doktorirala 1978. godine s temom “*Preparation and Thermal Rearrangement of Carbanions Derived from Allylic Esters*”. Po povratku iz SAD-a zapošljava se najprije na Institutu Ruđer Bošković (1978. – 1984.), da bi 1984. karijeru nastavila na Imunološkom zavodu u Zagrebu. Godine 1993. počinje raditi na Zavodu za organsku kemiju Kemijskog odsjeka PMF-a, gdje kao redovita profesorica u trajnom zvanju ostaje do umirovljenja 2019. godine.

Ukupni znanstveni i stručni rad prof. Tomić-Pisarović bio je vezan uz organsku kemiju i odvijao se u sklopu različitih projekata od kojih je čak na sedam projekata bila voditeljica. Rezultat navedenog je preko 80 znanstvenih radova, velik broj diplomskih i magistarskih radova, osam doktorskih disertacija, sudjelovanje na preko 100 međunarodnih i domaćih znanstvenih simpozija i kongresa s pozvanim predavanjima, usmenim priopćenjima i posterima.

Područje znanstvenog djelovanja prof. Tomić-Pisarović bila je organska sintetska kemija što je uključivalo različite skupine organskih spojeva. Problematiku vezanu uz monosaharide, kojom se djelomično bavila radeći na Institutu Ruđer Bošković i Imunološkom zavodu, nastavila je razvijati i dolaskom na PMF. U to doba, 90-ih godina prošlog stoljeća, enzimski kataliza u organskoj sintezi bilo je aktualno područje organske kemije što je prof. Tomić-Pisarović sa suradnicima primijenila u kemiji monosaharida baveći se njihovim enzimskim kemo- i regioselektivnim transformacijama. U kasnijim istraživanjima područje interesa postaje sinteza različitih skupina biološki aktivnih spojeva od kojih se posebno izdvajaju glikokonjugati peptida s imunomodulacijskim djelovanjem, heterociklički spojevi – inhibitori ili reaktivatori kolinesteraza; heterociklički spojevi piridinonskog tipa s antitumorskim učinkom te manokonjugati s antiadhezijskim djelovanjem. Neki predstavnici tih skupina spojeva pokazali su značajne bio-

loške učinke i utrlj put istraživanjima kojima se njezini suradnici i danas bave.

Radeći na Imunološkom zavodu u Zagrebu, bavila se i razvojnim istraživanjima u području radioimunokemije (radioimunokemijsko određivanje tiroidnih hormona i alergena u krvi), razradom testova za određivanje reumatoidnih faktora u krvi te razvojem kompleta za epikutana testiranja alergena.

Nastavna aktivnost prof. Tomić-Pisarović na Kemijskom odsjeku PMF-a uključivala je nositeljstvo više kolegija iz područja organske kemije na različitim studijskim programima preddiplomske i diplomske razine studija kao i na Doktorskom studiju kemije. Neki od njih su *Organska kemija*, *Odabrana poglavlja kemije*, *Biotransformacije u organskoj kemiji*, *Kemija ugljikohidrata i glikopeptida te Asimetrična sinteza i kataliza u organskoj kemiji*. Kolegij koji je uvela i koji je proizašao iz posebno bliske joj problematike vezane uz primjenu enzima u sintetske svrhe jest *Enzimski kataliza u organskoj sintezi*, koji se i danas predaje.

Tijekom rada na Kemijskom odsjeku PMF-a, prof. Tomić-Pisarović obnašala je mnoge odgovorne dužnosti. Bila je pročelnica Kemijskog odsjeka PMF-a, prodekanica za znanost i doktorske studije PMF-a, voditeljica Dokorskog studija kemije i voditeljica smjera *Organska kemija*, dugogodišnja predstojnica Zavoda za organsku kemiju te predstavnica Kemijskog odsjeka i PMF-a u radu sveučilišnih, nacionalnih i međunarodnih tijela. Posebno valja istaknuti djelovanje u Nacionalnom vijeću za znanost Republike Hrvatske, Odboru za doktorske programe Sveučilišta u Zagrebu te European Carbohydrate Organization. Za svoj veliki doprinos razvoju i ugledu Kemijskog odsjeka odlikovana je Medaljom Kemijskog odsjeka.

Na posebno mjesto u profesionalnoj karijeri prof. Tomić-Pisarović valja staviti predan rad u Hrvatskom kemijskom društvu, čija je predsjednica bila od 2013. do 2017. godine. Snažno se zalagala za popularizaciju i jačanje uloge Hrvatskog kemijskog društva te veću prepoznatljivost kako na nacionalnoj razini tako i u međunarodnoj kemijskoj zajednici. To je uključivalo pokretanje niza aktivnosti i davanje povjerenja mladim znanstvenicima i novim idejama što je rezultiralo značajnim napretkom u radu HKD-a u cjelini. Više od deset godina bila je i članica Uredničkog odbora časopisa *Croatica Chemica Acta* koji to društvo izdaje.

Na svim dužnostima koje je obavljala do izražaja su dolazile izvrsne organizacijske sposobnosti prof. Tomić-Pisarović, o čemu govore i sudjelovanja u organizaciji više znanstvenih skupova. Jasnije je postavljala ciljeve, a uporna i odlučna kakva je bila, uvijek je pronašla način provesti ih u djelo, bilo da su se odnosili na znanost, nastavu ili funkcioniranje Zavoda ili Odsjeka. Generacije studenata pamtit će ju po jednostavnosti u izlaganju i susretljivosti, a najbliži suradnici i po spremnosti pomoći, osobito u izazovnim profesionalnim i privatnim momentima.

Prerani odlazak prof. Srđanke Tomić-Pisarović gubitak je za kemijsku zajednicu, a posebno za njezinu obitelj s kojom je provela svoje posljednje dane na mjestu koje je najviše voljela, u Starome Gradu na Hvaru.

Vesna Petrović Peroković